

Dönem : 2
Toplantı : 1

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 140

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti arasında Hava Ulaştırmasına dair 2 Mayıs 1966 tarihli Anlaşmanın onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı ve Ulaştırma ve Dışişleri komisyonları raporları (1/220)

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 71/390 - 3445

14 . 6 . 1966

Millet Meclisi Başkanlığına

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 10 . 6 . 1966 tarihinde kararlaştırılan «Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti arasında Hava Ulaştırmasına dair 2 Mayıs 1966 tarihli anlaşmanın onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı», gereke ve eki anlaşma ilişikte sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını rica ederim.

Süleyman Demirel
Başbakan

GEREKÇE

5 Haziran 1945 tarihli ve 4749 sayılı Kanunla tasdik olunan Milletlerarası Sivil Havacılık Sözleşmesi hükümleri milletlerarası sivil havacılığın muhtelif memleketler arasında akdolunacak iki taraflı anlaşmalara dayanan bir sistem dâhilinde inkişafını teşvik ve bu yolda yapılacak anlaşmaların ana hatlarını tesbit ederek aralarında benzerlik teminini öngörmektedir.

Hükümetimiz, memleketimizin coğrafi durumunu ve milletlerarası hava servislerinin memleketimizden geçmesinin sağlayacağı menfaatleri de göz önünde tutarak komşu ve dost bütün memleketlerle yurdumuz arasındaki iktisadi ve kültürel bağları kuvvetlendirmek ve aynı zamanda millî sivil havacılığımızı teşvik ve kalkındırmak gayesiyle 28 hava ulaştırma anlaşması imzalanmış bulunmaktadır. Bu meyanda, Milletlerarası sivil Havacılık Teşkilâtı üyesi bulunan Romanya tarafından bir hava ulaştırma anlaşması akdi hususunda vâkı teklif de kabul edilerek yapılan görüşmeler sonunda 2 Mayıs 1966 günü bir anlaşma imzalanmıştır.

Bu anlaşma hükümleri geniş ölçüde Şikago Konferansında tesbit edilen standard anlaşmadan mülhem olup mütakabiliyet esasına dayanmaktadır. Hava seyrüseferi ile ilgili millî kanun ve nizamlara riayet edilmek şartıyla her iki memleket arasında tarifeli ve tarifersiz hava servisleri işletilebilecektir. Bu anlaşma, Romanya'dan yurdumuza vâkı yabancı turist akımının daha da artması, millî hava servisimizin son zamanlarda milletlerarası hava trafiğine açılmış bulunan ve Romanya üzerinden geçen Şimal yolunu takiben Orta ve Kuzey Avrupa'ya yapacağı seferlerde uçuş zamanının kısalması sebebiyle malî yönden tasarruf sağlaması ve Romanya ile ekonomik bağlarımızın gelişmesi bakımından faydalı sayılmaktadır.

Bu faydalara ilâveten, bahis konusu Şimal yolunun açılması yabancı hava şirketlerinin de daha kısa ve ekonomik olan bu yolu peyderpey tercih etmeleri suretiyle Avrupa ile Asya arasındaki hava trafiğinin sıklet merkezinin Yeşilköy Hava Meydanı üzerinde teksifini mümkün ve zaruri kılacaktır ki, bu da memleketimize maddi ve mânevi sahalarda büyük kazançlar sağlayacaktır.

Anlaşma, onaylanmasının uygun bulunması zmnında, Türkiye Büyük Millet Meclisinin takdirine sunulur.

Ulaştırma Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Ulaştırma Komisyonu
Esas No. 1/220
Karar No. 15

22 . 6 . 1966

Yüksek Başkanlığa

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti arasında Hava Ulaştırmasına dair 2 Mayıs 1966 tarihli Anlaşmanın onaylanmasının uygun bulunduğu hakkındaki kanun tasarısı ilgili bakanlıklar temsilcileri de hazır oldukları halde tetkik ve müzakere olundu:

Hükümetimizle, sivil havacılığı teşvik ve kalkındırmak gayesiyle 28 hava ulaştırması imzalanmış bulunabilmektedir. Romanya Sosyalist Halk Cumhuriyeti ile yapılmış bulunan anlaşma Şikago'da yapılmış standart anlaşmalardan mülhem, mütekabiliyet esasına dayanmaktadır.

Yapılan bu anlaşma ile iki memleket arasında millî kanun ve nizamlara riayet edilmek şartıyla yabancı turist celbini artıracak ve hava ulaştırması bakımından da Şimali takiben Orta - Avrupa'dan Asya arasındaki hava trafiği sıklet merkeziyle memleketimize intikal edecek ve maddi bakımdan fayda getireceği mülâhaza edilen anlaşmanın onaylanmasının uygun bulunduğu hakkındaki kanun tasarısı Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Dışişleri Komisyonuna tevdi buyurulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Ulaştırma Komisyonu Başkanı Bu Rapor Sözcüsü

Antalya

İ. Ataöv

İzmir

M. Döşemeci

İzmir

H. Gümüşpala

Kars

C. Ekinci

Kırklareli

M. O. Türkkan

Muğla

İ. Oktay

Muş

K. Özsarıyıldız

Dışişleri Komisyonu Raporu

Millet Meclisi
Dışişleri Komisyonu
Esas No.: 1/220
Karar No.: 25

16 . 7 . 1966

Yüksek Başkanlığa

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti arasında Hava Ulaştırmasına dair 2 Mayıs 1966 tarihli Anlaşmanın onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı, Komisyonumuzda ilgili Bakanlık temsilcilerinin iştirakiyle tetkik ve müzakere edildi.

Tasarının gerekçesinde de izah edildiği veçhile; memleketimizle Romanya arasında varılan anlaşma gereğince, hava seyrüseferi ile ilgili millî kanun ve nizamlara riayet edilmek şartıyla her iki memleket arasında tarifeli ve tarifersiz hava servisleri işletilebilecektir.

Ayrıca bu anlaşma ile yurdumuza vâkı yabancı turist akımının artmasına ve Millî Hava Servisimizin Romanya üzerinden Orta ve Kuzey - Avrupa'ya yapacağı seferlerde uçuş süresini kısaltması sebebiyle malî yönden tasarruf sağlamasını temin edeceği gibi, bahis mevzuu Şimal yolunun açılması, yabancı şirketlerin daha kısa olan bu yolu tercih etmeleri suretiyle Avrupa ile Asya arasındaki hava trafiğinin sıklet merkezinin Yeşilköy Hava Meydanı üzerinde teksifini mümkün kılacaktır ki, bu da memleketimize çeşitli sahalarda büyük faydalar temin edeceği mülâhazasına varılarak anlaşmanın tasdikine mütedair hazırlanmış bulunan kanun tasarısı yerinde görülerek Komisyonumuzca da aynen kabul edilmiştir.

Genel Kurula tevdi buyurulmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan Sivas <i>Seyfi Kurtbek</i>	Başkanvekili Manisa <i>Ertuğrul Akça</i>	Bu Rapor Sözcüsü İzmir <i>Settar İksel</i>	Kâtip Diyarbakır <i>A. Turgut Artuç</i>
Adana <i>Kasım Gülek</i>	Bursa <i>Nilüfer Gürsoy</i>	Bursa <i>Ömer D. Öztürkmen</i>	Çankırı <i>M. Ali Arsan</i>
Çorum <i>Arslan Topçubaşı</i>	İzmir <i>Şinasi Osma</i>	Mardin <i>Rifat Baykal</i>	

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti arasında Hava Ulaştırmasına dair 2 Mayıs 1966 tarihli Anlaşmanın onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — 2 Mayıs 1966 tarihinde Ankara'da imza edilen Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti arasında Hava Ulaştırmasına dair Anlaşmanın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

10 . 6 . 1966

Başbakan <i>S. Demirel</i>	Devlet Bakanı <i>C. Bilgehan</i>	Devlet Bakanı <i>R. Sezgin</i>	Devlet Bakanı <i>K. Ocak</i>
Devlet Bakanı <i>A. F. Alişan</i>	Adalet Bakanı <i>H. Dinçer</i>	Millî Savunma Bakanı <i>A. Topaloğlu</i>	İçişleri Bakanı <i>F. Sükan</i>
Dışişleri Bakanı V. <i>F. Sükan</i>	Maliye Bakanı <i>İ. Gürsan</i>	Millî Eğitim Bakanı <i>O. Dengiz</i>	Bayındırlık Bakanı <i>E. Erdinç</i>
Ticaret Bakanı <i>M. Zeren</i>	Sağ. ve Sos. Y. Bakanı <i>E. Somunoğlu</i>	Güm. ve Tekel Bakanı <i>İ. Tekin</i>	Tarım Bakanı <i>B. Dağdaş</i>
Ulaştırma Bakanı <i>S. Öztürk</i>	Çalışma Bakanı <i>A. N. Erdem</i>	Sanayi Bakanı <i>M. Turgut</i>	En. ve Ta. Kay. Bakanı <i>İ. Deriner</i>
Turizm ve Ta. Bakanı <i>N. Kürşad</i>	İmar ve İskân Bakanı <i>H. Menteşeoğlu</i>	Köy İşleri Bakanı <i>S. O. Avcı</i>	
	M. Meclisi	(S. Sayısı : 140)	

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE ROMANYA SOSYALİST CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA SİVİL HAVA ULAŞTIRMA ANLAŞMASI

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Romanya Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti - ki bundan böyle «Âkîd Taraflar» diye anılacaktır -

7 Aralık 1944 günü Şikago'da imzaya açılan Uluslararası Sivil Havacılık Sözleşmesi tarafları olup, kendi ülkeleri arasında ve ötesinde hava servisleri kurmak amacıyla bir anlaşma akdetmek istiyerek,

Aşağıdaki hususlarda anlaşmışlardır :

Madde — 1.

Bu Anlaşma bakımından, aksine bir hüküm bulunmadıkça,

(a) «Ülke» terimi, Âkîd Taraflardan her birinin hâkimiyeti altında bulunan arazi, ona bitişik karasuları ve üstündeki hava sahası anlamını taşır.

(b) «Yetkili havacılık makamları» terimi, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti bakımından Ulaştırma Bakanlığı veya sözü geçen Bakanlık tarafından yapılan görevleri yerine getirmeye yetkilendirilen her hangi bir kimse veya daire, ve Romanya Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti bakımından yol, su ve Hava Ulaştırma Bakanlığı veya sözü geçen Bakanlık tarafından yapılan görevleri yerine getirmeye yetkilendirilen her hangi bir kimse veya daire anlamına gelir.

(c) «Hava yolu işletmesi» terimi, uluslararası bir hava servisi işleten veya teklif eden bir hava nakliyatı teşebbüsü demektir.

(d) «Tâyin edilen hava yolu işletmesi» terimi, bu Anlaşmanın 3 ncu maddesi gereğince tâyin edilen ve yetkilendirilen hava yolu işletmesi demektir.

(e) «Hava servisi» terimi, umumi yoleu, posta ve yük nakliyatı için hava nakil vasıtalarının yaptığı tarifeye tabi her hangi bir hava servisi anlamına gelir.

(f) «Uluslararası hava servisi» terimi, birden ziyade devlet ülkesi üzerindeki hava sahasından geçen bir hava servisi anlamını taşır.

(g) «Trafikten gayri maksatlar için iniş» (Teknik iniş) terimi, yoleu, yük ve posta alıp boşaltmaktan gayri bir maksatla iniş anlamını taşır.

(h) «Mutabık kalman servisler» terimi, işbu Anlaşmanın II numaralı Ekinde belirtilen hatlarda yapılan tarifeli milletlerarası hava servisleri anlamını taşır.

Madde — 2.

1. Âkîd Taraflardan her biri, diğerine, tasrih edilen hatlarda mutabık kalman servislerin amacıyla, bu Anlaşmada belirtilen hakları tanır. Âkîd Taraflardan her biri tarafından tâyin olunan hava yolu işletmeleri, tasrih edilen bir hatta mutabık kalman bir servisi işletirken, aşağıdaki haklardan istifade edecektir :

(a) Diğer Âkîd Tarafların ülkesi üzerinden inmeden uçmak,

(b) Sözü geçen ülke içerisinde teknik iniş yapmak,

(c) Yoleu, yük ve posta şeklindeki uluslararası trafiği bırakmak ve almak amacıyla, sözü geçen ülke içerisinde, o hat için bu Anlaşmanın II numaralı Ekinde belirtilen noktalara iniş yapmak.

2. Bu maddenin (1). fıkrasındaki hiçbir husus, bir Âkîd Tarafın hava yolu işletmelerine, diğer Âkîd Taraf ülkesindeki bir noktadan yoleu, yük ve posta almak hakkının verildiğine delâlet etmeyecektir.

Madde — 3.

1. Âkîd Taraflardan her biri, diğ er Âkîd Tarafa, tasrih edilen hatlarda mutabık kalınan servisleri işletmesi amacıyla bir veya birkaç havayolu işletmesi tâyin ettiğini yazılı olarak bildirmek hakkına sahibolacaktır.

2. Diğ er Âkîd Taraf, böyle bir tâyin bildirisini aldığı nda, bu maddenin (3). ve (4). fıkraları hükümleri saklı kalmak üzere, tâyin edilen hava yolu işletmesi veya işletmelerine gerekli işletme yetkilerini gecikmeden tanıyacaktı r.

3. Âkîd Taraflardan birinin yetkili havacılık makamları, diğ er Âkîd Tarafın tâyin ettiğ i bir hava yolu işletmesinden, uluslararası hava servislerinin işletilmesinde normal ve mâkûl bir şekilde uyguladıkları kanun ve nizamlarda gösterilen şartları yerine getirebilecek vasıfları haiz bulunduğ u hususunda kendilerini tatmin etmesini isteyebilir.

4. Âkîd Taraflardan her biri, tâyin edilmiş bir hava yolu işletmesinin esas mülkiyetinin ve fiilî kontrolünün bu hava yolu işletmesini tâyin eden Tarafın veya uyruklarının elinde bulunduğ una kanaat getirmediğ i hallerde, bu maddenin 2 nci fıkrasında sözü geçen işletme yetkilerini vermeyi reddedebilir veya bu hava yolu işletmesinin 2 nci maddede belirtilen haklarının uygulanması üzerine gerekli gördüğü kayıtları koyabilir.

5. Bir hava yolu işletmesi, bu Anlaşma hükümleri gereğince böylece tâyin edilip, kendisine yetki verilince, bu Anlaşmanın 9 ncu maddesi hükümlerine göre tesbit edilmiş bir ücret tarifesinin mutabık kalınan seferler bakımından yürürlükte olması kaydı ile, bu servisleri işletmeye her hangi bir tarihte başlayabilir.

Madde — 4.

1. Uluslararası hava servislerinde çalışan uçakların, Âkîd Taraflardan her birinin ülkesine giriş ve çıkışları ile veya bu gibi uçakların kendi ülkesinde iken işleme ve seyrüseferleri ile ilgili kanun ve nizamları, diğ er Âkîd Tarafın uçaklarına da uygulanacaktır.

2. Âkîd Taraflardan her birinin, giriş, müsaade, göç, pasaport, gümrük ve karantinaya dair nizamları ile uçakların yolcu, mürettebat ve yükünün ülkesine giriş ve çıkışı ile ilgili kanun ve nizamlarına, bu gibi yolcu, mürettebat tarafından ve yük bakımından, o Âkîd Tarafın ülkesine giriş, çıkış veya ülkesi içerisinde kalış sırasında riayet edilecektir.

Madde — 5.

1. Âkîd Taraflardan; her biri, diğ er Âkîd Tarafın tâyin ettiğ i bir hava yolu işletmesine verilmiş bulunan işletme yetkisini aşağıdaki hallerde geri almak veya bu Anlaşmanın 2 nci maddesinde kayıtlı hakların kullanılmasını durdurmak veya bu hakların kullanılmasında gerekli gördüğü kayıtları koymak hakkına sahibolacaktır :

(a) O hava yolu işletmesinin esas mülkiyetinin veya fiilî kontrolünün hava yolunu tâyin eden Âkîd Tarafın veya uyruklarının elinde bulunmaması, veya

(b) O hava yolu işletmesinin, bu hakları tanıyan Âkîd Tarafın işbu Anlaşmanın 4 ncu maddesinde belirtilen kanun ve nizamlarına uymaması, veya

(c) Hava yolu işletmesinin başka bir şekilde bu Anlaşmada belirtilen şartlara uygun olarak işletme yapmaması.

2. Bu maddenin 1 nci fıkrasındaki hakları geri alma, tatbikatını durdurma veya kayıtlar koyma hususlarında derhal bir işlem yapılması, kanun ve nizamların daha fazla ihlâl edilmesinin önlenmesi için şart değılse, böyle bir hak ancak diğ er Âkîd Tarafı istişareden sonra kullanılacaktır.

Madde — 6.

1. Âkîd Taraflardan her birinin tâyin edilen hava yolu işletmeleri tarafından usullararası servislerde işletilen uçaklar ve bu uçaklarda bulunan mütad donatım, akar yakıt ve yağlama yağları

ve (yiyecek, içecek ve tütün dâhil) uçak kumanyası, diğer Âkîd Taraf ülkesine varışta, tekrar yurt dışına çıkarılıncaya kadar uçakta kalmak veya o öteki Taraf ülkesi üzerindeki uçuşun bir kısmında kullanılmak kaydıyla, bütün gümrük resimleri, muayene ücretleri ve başkaca resim ve vergilerden bağışık tutulacaktır.

2. (a) Âkîd Taraflardan birinin ülkesinde, bu Taraf yetkili makamlarınca tesbit edilen miktarları aşmamak ve öteki Âkîd Tarafın uluslararası bir servisinde çalıştırılan uçaklarda kullanılmak üzere uçağa alınan uçak kumanyaları,

(b) Âkîd Taraflardan birinin ülkesine, öteki Âkîd Tarafın tâyin edilen hava yolu işletmelerinin uluslararası servislerinde kullanılan uçakların bakım ve onarımı için sokulan yedek parçalar,

(c) Uçağa alındığı Âkîd Taraf ülkesi üzerinde yapılacak uçuşun bir kısmında kullanılacak bile olsa, Âkîd Tarafın tâyin edilen hava yolu işletmeleri tarafından uluslararası servislerde işletilen uçakların ikmaline ayrılmış olan akar yakıt ve yağlama yağları,

Yapılan hizmetler karşılığı alınacak ücretler hariç, aynı resim ve vergilerden bağışık tutulacaktır.

Yukarıdaki (a), (b) ve (c) tâli fıkralarında sözü geçen maddeler gümrük nezaret ve kontrolü altında tutulabilir.

3. Doğrudan doğruya transit bagaj ve yükler gümrük resimleri ve benzeri vergilerden bağışık tutulacaktır.

Madde — 7.

Âkîd Taraflardan birinin uçaklarında bulundurulmuş mütad havacılık donatımı ile malzeme ve ikmal maddeleri diğer Âkîd Taraf ülkesinde, ancak, o ülkenin gümrük makamlarının müsaadesiyle boşaltılabilir. Böyle bir durumda, bunlar tekrar yurt dışına götürülünceye veya başka bir şekilde gümrük nizamlarına göre elden çıkarılıncaya kadar gümrüklü eşya ambarlarında sözü geçen yetkili makamların nezaretinde bulundurulabilir.

Madde — 8.

1. Her iki Âkîd Tarafın hava yolu işletmelerine, kendi ülkeleri arasında, tasrih edilen hatlarda mutabık kalınan servisleri işletmeleri için âdil ve eşit imkân sağlanacaktır.

2. Âkîd Taraflardan her birinin hava yolu işletmeleri, mutabık kalınan servislere işletirken, diğer Âkîd Tarafın hava yolu işletmelerinin aynı hatların bütününde veya bir kısmında işlettiği servislere haksız olarak tesir etmeyecek şekilde göz önünde bulunduracaktır.

3. Âkîd Tarafların tâyin edilen havayolu işletmelerinin sağladığı mutabık kalınan servislerin, tasrih edilen hatlardaki kamu ulaştırma ihtiyaçları ile sıkı ilgisi bulunacak ve bunların ilk amacı, havayolu işletmesini tâyin eden Tarafın ülkesine gelen veya ülkesinden giden yoleu, yük ve postaya ait mevcut olan veya olması makûl bir tarzda beklenen taşıma ihtiyaçlarını makûl bir hamule faktörü ile karşılamaya yetecek bir kapasiteyi sağlamak olacaktır.

4. Âkîd Taraflardan her birinin tâyin edilen havayolu işletmesinin öteki Âkîd Taraf ülkesindeki noktalar ile üçüncü memleketlerdeki noktalar arasındaki trafiği, tasrih edilen hatlarda taşıma hakları nihaî olarak, o diğer Âkîd Tarafın yetkili havacılık makamlarınca tesbit olunacaktır. Bu haklar kapasitenin ilgili bulunduğu aşağıdaki genel ilkeler çerçevesinde uygulanacaktır :

(a) Havayolu işletmesini tâyin eden Âkîd Taraf ülkesine gelecek veya ülkesinden gidecek olan trafik ihtiyaçları;

(b) Havayolu işletmesinin geçtiği bölgedeki devletlerin havayolu işletmelerince kurlan başka ulaştırma servisleri de göz önüne alındıktan sonra, o bölgenin trafik ihtiyaçları; ve

(c) Uzak menzilli hava servisleri ihtiyaçları.

5. Sağlanacak kapasite ve işletilecek servislerin sıklığı hususunda, servislere başlamadan önce tâyin edilen havayolu işletmeleri arasında Âkîd Tarafların yetkili havacılık makamlarının tasvibine bağlı olmak üzere başlangıçta bir mutabakata varılacaktır. Başlangıçta tesbit edilen bu kapasite ve servis sıklığı, aynı şekilde zaman zaman yeniden gözden geçirilebilir.

6. Âkîd Taraflardan herbirinin tâyin edilen havayolu işletmesi, malzeme çeşidi de dâhil, uçuş tarifelerini, tasrih edilen hatlardaki servislere başlamadan en az otuz (30) gün önce öteki Âkîd Tarafın yetkili havacılık makamlarına onay için sunacaklardır.

7. Her hangi bir Âkîd Tarafın tâyin edilen havayolu işletmesince, uçuş tarifelerinin, öteki Âkîd Tarafın yetkili havacılık makamlarına sunulmasından önce, her iki Âkîd Tarafını ilgili havayolu işletmeleri, aralarında anlaşmak üzere işbirliği yapacaklardır. Bu şekilde uçuş tarifeleri alan yetkili havacılık makamları, bunları teyidedebilir veya değiştirebilir. Her halükârda, Âkîd Taraflardan birinin tâyin edilen havayolu işletmesince, tasrih edilen hatlarda işletilecek servisler, öteki Âkîd Tarafın yetkili havacılık makamlarınca tarifeler onaylanmadan başlayamaz veya değiştirilemez.

MADDE — 9.

1. Âkîd Taraflardan birinin havayolu işletmelerince diğer Âkîd Tarafın ülkesine veya ülkesinden yapılacak nakliyat için uygulanacak ücret tarifeleri; işletme masrafları, makûl kâr ve başka havayolu işletmelerinin ücret tarifeleri de dâhil, bütün ilgili âmilier göz önüne alınarak makûl hadlerde tesbit olunacaktır.

2. Bu maddenin 1 nci fıkrasında sözü geçen ücret tarifeleri üzerinde, mümkünse, her iki Âkîd Tarafın ilgili havayolu işletmeleri arasında bütünü veya bir kısmında işliyen başka havayolu işletmeleriyle de istişarede bulunarak mutabakata varılacak ve böyle bir mutabakat, mümkün oldukça, uluslararası sivil ulaştırma alanındaki tatbikata uygun olarak sağlanacaktır.

3. Böylece mutabık kalınan ücret tarifeleri, yürürlüğe girmesi tasarlanan tarihten en aşağı otuz (30) gün önce Âkîd Taraflarına yetkili havacılık makamlarının onayına sunulacaktır; özel durumlarda bu süre, sözü geçen makamların mutabakatı ile azaltılabilir.

4. Tâyin edilen havayolu işletmeleri bu ücret tarifelerinin her hangi biri üzerinde anlaşamazlarsa veya diğer bir sebeple bir ücret tarifesi bu maddenin 2 nci fıkrası hükümlerine göre tesbit edilemezse veyahut bu maddenin 3 ncu fıkrasında sözü geçen 30 günlük sürenin ilk 15 günü içerisinde, bir Âkîd Taraf diğer Âkîd Tarafa, bu maddenin 2 nci fıkrası hükümleri uyarınca mutabık kalınmış her hangi bir ücret tarifesinden memnuniyetsizliğini bildirirse, Âkîd Tarafların yetkili havacılık makamları, ücret tarifesini kendi aralarında anlaşarak tesbit etmeye çalışacaklardır.

5. Yetkili havacılık makamları bu maddenin (3) ncu fıkrası gereğince kendilerine sunulan her hangi bir ücret tarifesinin onaylanması ve (4) ncu fıkradaki her hangi bir ücret tarifesinin tesbitinde anlaşamazlarsa, anlaşmazlık bu Anlaşmanın 15 nci maddesi hükümlerine göre halledilecektir.

6. Bu maddenin (3) ncu fıkrası hükümleri saklı kalmak kaydıyla, hiçbir ücret tarifesi Âkîd Taraflardan birinin yetkili havacılık makamlarınca uygun görülmemişse yürürlüğe giremez.

7. Bu maddenin hükümlerine göre tesbit edilmiş ücret tarifeleri; yine bu maddenin hükümlerine uygun olarak yeni ücret tarifeleri tesbit edilinceye kadar yürürlükte kalacaktır.

Madde — 10.

Bu Anlaşmanın uygulanmasından doğacak bütün ödemeler, Âkîd Taraflar arasında mer'î Ödeme Anlaşması esasları içinde yürütülür.

Madde — 11.

1. Sıkı bir işbirliği ruhu ile, Âkîd Tarafların yetkili havacılık makamları, bu Anlaşma ve ekleri hükümlerinin uygulanmasını ve bunlara tatminkâr bir şekilde riayet edilmesini sağlamak amacıyla zaman zaman birbirleriyle istişare edeceklerdir.

2. Âkîd Taraflardan her birinin yetkili havacılık makamları, istek üzerine, diğer Âkîd Tarafın yetkili havacılık makamlarına, birinci Âkîd Tarafın tâyin edilen havayolu işletmelerince mutabık kalınan servislerde sağlanan kapasitenin gözden geçirilmesi amacıyla mâkul bir tarzda istenebilecek periyodik ve diğer istatistikî bilgileri verecektir. Bu bilgiler, o havayolu işletmelerince mutabık kalınan servislerde taşınan trafik miktarlarının ve bu trafiğin ilk çıkış ve son varış yerlerinin tesbiti için gerekli bütün malûmatı ihtiva edecektir.

Madde — 12.

1. Âkîd Taraflardan biri işbu Anlaşma ve ona bağlı I numaralı Ekin her hangi bir hükmünün değiştirilmesini arzu ettiği takdirde, diğer Âkîd Tarafı istişarede bulunmak isteyebilir; yetkili havacılık makamları arasında ve müzakere veya yazışma yoluyla yapılabilecek olan böyle bir istişare, istek tarihinden itibaren altmış (60) gün içerisinde başlayacaktır. Mutabakata varılan her hangi bir değişiklik diplomatik yoldan nota teatisiyle teyid edildiğinde yürürlüğe girecektir.

2. Hatlarla ilgili II numaralı Ekteki değişiklikler, Âkîd Tarafların yetkili havacılık makamlarının aralarında doğrudan doğruya mutabakata varmalarıyla yapılabilir.

Madde — 13.

Âkîd Taraflardan birine mensup uçağın diğer Âkîd Taraf ülkesinde bir kazaya uğraması veya olağanüstü bir durum halinde, o diğer Âkîd Taraf kendi uçağı imiş gibi millî mevzuatı çerçevesinde, uçağa, mürettebat ve yolcularına kolaylık ve yardım sağlamayı ve uçağı, yükünü ve postasını korumayı taahhüdeder.

Ülkesinde kaza olan Âkîd Taraf, durumdan diğer Âkîd Tarafı derhal haberdar edecek, kazanın durum ve nedenlerini tetkik etmek için gerekli bütün tedbirleri alacak ve istek üzerine, tetkikte gözlemci olarak bulunabilmeleri bakımından diğer Âkîd Taraf temsilcilerine gerekli müsaadeyi verecektir.

Teknik yönden kaza tetkikini yapan Âkîd Taraf, diğer Âkîd Tarafa bunun sonuçları hakkında bilgi ve nihai tetkik raporunu verecektir. Teknik tetkiki yürüten Âkîd Taraf, kaza ile ilgili belge ve bilgileri, kanun ve nizamların müsaadesi nisbetinde ve vâkı istek üzerine, diğer Âkîd Tarafa verecektir.

Madde — 14.

1. Tâyin edilen havayolu işletmelerinin, mutabık kalınan servislerinde kullanılacak olan uçakları, gerekli milliyet ve tescil markalarını taşıyacaklar ve aşağıdaki belgeleri bulunduracaklardır :

- (a) Tescil sertifikası,
- (b) Uçuşa elverişlilik sertifikası,
- (c) Mürettebatın her bir üyesine ait gerekli lisans ve sertifika,
- (d) Borda jurnalı veya bunun yerini tutan her hangi bir belge,
- (e) Uçak telsiz lisansı,
- (f) Yolcu isim listesi,
- (g) Uçak yük taşıyorsa, yükün mahiyeti hakkında tafsilât veren ve son varış yerini gösteren yük manifestosu,
- (h) Uçak, taşınması millî ve milletlerarası nizamlarla tahdide tabi tutulan bir yük taşıyorsa, gerekli permileri,

2. Âkîd Taraflardan her birinin yetkili havacılık makamları, mutabık kalınan servislerde çalışan diğer Âkîd Taraf uçaklarında yukardakilerinden başka uçak belgelerinin de bulundurulmasını, öteki Âkîd Taraf yetkili havacılık makamlarına gereken ihbarı yaptıktan sonra istiyebilirler.

Madde — 15.

Bu Anlaşma veya Eklerinin yorumlanması veya uygulanmasıyla ilgili her hangi bir anlaşmazlık, iki Âkîd Tarafın yetkili havacılık makamları arasında doğrudan doğruya yapılacak görüşmelerle halledilecektir. Sözü geçen makamlar bir anlaşmaya varamazlarsa anlaşmazlık diplomatik yollarla halledilecektir.

Madde — 16.

Âkîd Taraflardan her birinin ülkesindeki hava alanlarının, tesislerinin ve teknik teçhizatının kullanılması için ödenecek ücret ve başkaca vergiler, o Âkîd Tarafın ilgili devlet makamlarınca tesbit edilen ücretler uyarınca alınacaktır.

Madde — 17.

Âkîd Taraflardan her biri, mutabık kalınan servislerin işletilmesi için, diğer Âkîd Tarafça verilen veya muteber sayılan uçuşa elverişlilik sertifikaları ile yeterlik belge ve lisanslarını muteber sayacaktır.

Ancak, Âkîd Taraflardan her biri, şimdiki veya önceki uyruklarına diğer Âkîd Tarafça verilmiş sertifika ve başkaca ilgili yeterlik belge ve lisansları tanımama hakkını saklı tutar.

Madde — 18.

İşbu Anlaşma ve Ekleri, iki Âkîd Tarafı bağlayan çok taraflı her hangi bir sözleşmeye uyacak şekilde Âkîd Taraflar arasında önceden yapılacak istişareler sonunda değiştirilecektir.

Madde — 19.

İşbu Anlaşma ve ona bağlı I ve II sayılı Ekler beş yıl için muteber olup, müddetin hitamından en az altı ay evvel Âkîd Taraflardan birince diplomatik yoldan feshi ihbar edilmedikçe yıllık süreler için yenilenmiş olacaktır.

Bununla beraber Âkîd Taraflardan her biri bu beş yıllık süre içinde de böyle bir fesih ihbarını, tevdiinden altı ay sonra hüküm ifade etmek üzere diplomatik yoldan yapabilir.

Feshi ihbar keyfiyeti aynı zamanda Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilâtına da bildirilecektir.

Diğer Âkîd Tarafça ihbarnamenin alındığı teyidedilmezse, Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilâtınca ihbarnamenin alındığı tarihten (14) ondört gün sonra alınmış sayılacaktır.

Madde — 20.

Bu Anlaşma, Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilâtı nezdinde tescil ettirilecektir.

Madde — 21.

İşbu Anlaşma, onaylama belgelerinin Bükreş'te teatisi tarihinde yürürlüğe girecektir.

Yukardakileri tasdiklen, aşağıda imzaları bulunan ve Hükümetleri tarafından usulü dairesinde yetkilendirilmiş olan temsilciler, işbu Anlaşmayı imza etmişlerdir.

Türkçe, Rumence ve İngilizce dillerinde, her üç metin aynı derecede muteber olmak ve Türkçe ve Rumence metinler arasında fark bulunduğu takdirde İngilizce metin esas sayılmak üzere, bin dokuz yüz altmışaltı yılı, Mayıs ayının ikinci günü Ankara'da tanzim olunmuştur.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti
Adına
(İmza)

Romanya Sosyalist Cumhuriyeti
Hükümeti Adına
(İmza)

Ek : I

Madde — 1.

1. Âkîd Taraflardan her birinin tâyin ettiği bir hava yolu işletmesinin diğer Âkîd Taraf ülkesindeki genel satış acentalığı, bu sonucu Âkîd Tarafın tâyin ettiği bir havayolu işletmesine verilecektir.

2. Âkîd Taraflardan her birinin tâyin ettiği bir havayolu işletmesinin diğer Âkîd Taraf ülkesindeki ticari, meydan ve teknik hendlingi, bu sonuncu Âkîd Tarafın tâyin ettiği bir havayolu işletmesince veya bu sonuncu havayolu işletmesinin görevlendireceği başka bir yetkili kurum tarafından yapılacaktır.

3. Âkîd Taraflardan her birinin tâyin ettiği havayolu işletmesi veya işletmelerine mutabık kalınan servislerin işletmesi bakımından, diğer Âkîd Taraf ülkesinde müttekabiliyet şartıyla teknik ve ticari mümessilliğini bulundurma hakkı tanınır.

Madde — 2.

Âkîd Taraflarca tâyin edilen havayolu işletmeleri tarafından işletilecek tarifersiz uçuşlar önceden müsaadeye bağlı bulunacaktır. Âkîd Taraflardan her birinin tâyin edilen havayolu işletmesince bu gibi uçuşlar için yapılacak müracaatlar doğrudan doğruya diğer Âkîd Tarafın sivil havacılık makamlarına yapılacak ve o diğer Âkîd Tarafın havacılık mevzuatına uygun olacaktır.

Madde — 3.

Her iki Âkîd Tarafın tâyin edilen havayolu işletmelerince posta taşınması Uluslararası Posta Sözleşmesi talimatına göre yapılacaktır.

Madde — 4.

Âkîd Taraflardan her birinin tâyin edilen havayolu işletmesi, mutabık kalınan servislerinin işletilmesi sırasında öteki Âkîd Taraf ülkesinde ve ülkesi üzerinde iken, uçak teçhizatı olarak uçaklarında her hangi bir fotoğraf ve keşif teçhizatı bulundurmayacaktır.

Madde — 5.

Âkîd Taraflardan her birinin yetkili makamları, haddinden fazla bir gecikmeye yer vermeksizin, mutabık kalınan hava servislerinin işletilmesi sırasında, öteki Âkîd Tarafın tâyin edilen havayolu işletmesi uçaklarını aramak hakkına sahibolacaktır.

Madde — 6.

Âkîd Taraflar, havacılık enformasyon neşriyatı, NOTAM ve mutabık kalınan servislerin işletilmesine yarıyacak başkaca bilgileri kendi aralarında teati etmeyi taahhüdederler.

EK : II

1. Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti tarafından tâyin edilen havayolu işletmesi veya işletmeleri bu Anlaşmanın 2 ne ve 8 ne maddeleri hükümleri gereğince aşağıdaki hatlarda hava servislerini işletmeye hak kazanacaklardır :

- Türkiye'deki noktalardan - Bükreş, ve dönüşü,
- Türkiye'deki noktalardan - Bükreş ve öteki ve dönüşü.

2. Romanya Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti tarafından tâyin edilen havayolu işletmesi veya işletmeleri bu Anlaşmanın 2 ne ve 8 ne maddeleri hükümleri gereğince aşağıdaki hatlarda hava servislerini işletmeye hak kazanacaklardır:

- Romanya'daki noktalardan - İstanbul, ve dönüşü.
- Romanya'daki noktalardan - İstanbul ve ötesi ve dönüşü.

3. Akıd Tarafların ülkelerindeki mevcut havayolu şebekelerinin ve kendi ülkeleri arasında ve ötesinde hava servislerinin kurulması konusunda Akıd Taraflarca duyulabilecek müstakbel ihtiyaçları göz önünde tutarak :

(a) Türkiye Cumhuriyeti Hükümetince tâyin edilen havayolu işletmesi veya işletmeleri, mutabık kalınan servislerin işletilmesi sırasında Romanya Sosyalist Cumhuriyeti ülkelerinde aşağıdaki yolları izliyeceklerdir :

i) Rusçuk - AWY3/AWY4 ve/veya Köstence FIR - AWY2 - Urziceni/Bükreş - AWY7 - Curtea de Argeş - AWY7 - Deva - AWY7 - Arad - FIR ve/veya AWY8 - Sibiu - AWY8 - Oradea - FIR ve dönüşü.

ii) Rusçuk - AWY3 - Tırgu jiu - AWY5 - Arad - FIR ve dönüşü.

(b) Romanya Sosyalist Cumhuriyeti Hükümetince tâyin edilen havayolu işletmesi veya işletmeleri, mutabık kalınan servislerin işletilmesi sırasında Türkiye Cumhuriyeti ülkesinde aşağıdaki yolları izliyeceklerdir :

i) Radovetz FIR - A. 16 - Tekirdağ - G. 12 ve/veya G. 1A - G. 1 - İstanbul - A. 16 - Afyon - A. 16 - Antalya - A. 16 D ve dönüşü.

ii) Radovetz FIR - A. 16 - Tekirdağ - G. 12 ve/veya G. 1A - G. 1 - İstanbul - A. 16 - Afyon - B. 15 - Silifke - B. 15 A ve dönüşü.

Akıd Taraflardan birinin ülkesindeki uluslararası havayolları şebekesinde, diğer Akıd Tarafın havayolu işletmesi veya işletmelerine bu fıkranın (a) ve (b) tâli fıkraları gereğince sunulan yolları etkiliyebilecek her hangi bir değişiklik, o diğer Akıd Tarafın yetkili havacılık makamlarına zamanında bildirilecektir.

